

Zygodynik,

[49]

28 Listopada. ————— 48. ————— 1818.

*Jak Publiczność nauczać niech się mędrzec sili.
My Rodaków rozerwać chcemy w nudów chwili,*

ŚPIEW HISTORYCZNY. O KAŻMIERZU WIELKIM.

Wśród wdzięczności i wesela,
Śpiewajmy chwałę monarchy,
Praw ludzkości przyjaciela,
Tego Królów patryjarchy.

On w pierwiastkach panowania,
 Wsławia broń swą niezwaloną,
 Kraj od napaści zasłania,
 I podbija Ruś czerwoną.

Ale dla wielkiego męża,
 Jakim świat uznał Kaźmierza,
 Niewystarcza blask oręża,
 I smutna chwała rycerza.

Zawiesiwszy laury krwawe,
 Czynnym być zaczął w pokoju,
 I świetniejszą zyskał sławę,
 Niżli przez zwycięstwa w boju.

Na wielkiej Wislickiej radzie,
 Godzi umysły niechętnie,
 Dawnym błędom koniec kładzie,
 I Prawa pisze pamiętne.

Władzę rządowej opieki,
 Na wszystkie rozciągnął stany,
 I słusznie przez późne wieki,
Królem kmiotków jest nazwany.

Chlubna cnot jego zapłata,
 Wyższa nad wszystkie zaszczyty,
 Nad wieniec zwycięzcy świata,
 Ludów uciskiem zdobyty.

Nietylko Kaźmierz się wślawił,
Przez ustawy wiekopomne;
Grody i świątynie stawił,
I mury wznosił niezłomne.

Gruzy tylko oglądamy,
Gdzie zamki i wieże stały!
Walę się wysokie bramy,
Smutne szczotki dawnej chwały!

Na owej uczcie w Krakowie,
Kiedy zasiedli do stołu,
Cesarz i inni Królowie,
Wierzynek siedział pospołu.

Krółom rozdawał ofiary,
Miasta mieszkaniec bogaty,
I jego wspaniałe dary,
Ćmiły same majestaty.

Tak na zaszczyt swego rodu,
Ostatni potomek Piasta,
Podniósł handel, dźwignął miasta,
I zyskał wdzięczność narodu.

F. M.

L I S T.

Jana Chrzyciela *Guarini*, do Biskupa *Manzuoli*.

(*Guarini* Autor Tragi-Komedji: *Il Pastor Fido* urodził się w Ferarze r. 1558. Sprawował dwa razy poselstwo w Polsce. List ten pisany był przez niego za powrotem z naszej ziemi.)

Otóż wróciłem z kraju, niewiem jak mam powiedzieć czy Polskiego, czy Boreaszowego, tenże sam sługa JW W Pana. Jeżeli nieuwiadomiłem Go o moim wyjeździe, wybaczysz mi zapewne znając dobrze, jak nasz Xiążę niespodziane lubi dawać polecenia.

Widziałem owe Niebo i owe zwyczaje z wielkim upodobaniem; nagradzając sobie, uważaniem rzeczy nadzwyczajnych, odbywanie zwyczajnych spraw. W istocie jest to kraj i lud nie tak barbarzyński jak nam go opisują. Podług mojego zdania, nicby im niebrakowało gdyby mieli wino własne, i gdyby go nienadto mieli. Niewiem czy słowa moje znajdą wiarę u JW W Pana tak źle uprzedzonego przez tylu Francuzów z tamtąd przybywających, ale wiem że gdybyś tu był, musiałbyś być jednego ze mną zda-

nia. Królestwo jest wielkie, bogate, żyzne, pełne znakomitych mężów, najwymowniejszych Senatorów, w pokoju, bohaterów w wojnie, których celem sława, żywiołem wolność. Kształt rządu jest Rzeczpospolita Królewska, podobna do Spartańskiej, ale jeżeli się niemyłę, daleko lepsza; bo ujmując powadze Monarchy, niebezpieczną sposobność do tyranji, Magnatom do gwałtów aristokrackich, a zabezpieczając Rzeczpospolitą od podłości gminnej, utworzono Jedność, złożoną z wszystkich kształtów Rządu najlepszych na świecie; tak, iż władza królewska nieobraża wolności ludu, ni tegoż ludu swawola niemęsza królewskiej władzy. Wyżsi nieuciskają niższych; niżsi niewłóczą czi winnej wyższym. Mężtwo ma pierwsze miejsce, szlachectwo drugie, bogactwa trzecie; i najbardziej upośledzony od losu niema zamkniętej przed sobą drogi; dla każdego otwarte pole dobijania się cnotą najpierwszych godności. Kto spojrzy na majestat króla powie: to jest królestwo. Kto na powagę Senatu: to jest Rząd cnotliwych. Kto na ściśle wymierzanie sprawiedliwości: to jest Rzeczpospolita prawdziwa! Król niemoże naradzać się bez Senatu, ale może bez niego rozdawać godności. Szlachetna chęć nieścieśniania szczodrobliwości majestatu! O jakżebym sobie życzył żebyś JW WPan, sam kiedy widział ten rząd. Pewnie by ci się podobał. A kto wie? Może podróż do Francji jest bardziej utrudzającą. Ja któremu wyjazd do

Rzymu, zdawał się już straszną przeprawę, gdy mąż do Polski zajechał, zaczynam mniemać, że wszyscy do podróży zdadni jesteście, a osobliwie JW WPau któremu przystoi szlachetne imię Polütropos (dużo świata znający.) Zostaję. etc.

Ferrara dnia 25. Września 1574.

List ten choćby daty nie miał, z samej jego treści dojść można, że opisywał stan Polski, przy końcu panowania Zygmunta I i w krótkce po obiorze Zygmunta Augusta. Oddaje on chlubne naszym rodakom świadectwo, przeciwko tylu paszkwilom od ladajaków pismaków na nas rozsianym. Wrodzona Polakom gościnność, zdaje się być tych wszystkich oczernień istotnym lubo niewinnym powodem. Szczere i uprzedzające przyjęcie, jako napelnia wdzięcznością światłego i godnego męża, tak w nierozsądnym i miłości własnej oddanym, wzbudza myśl chełpliwą, że całe to wylanie szczerego serca, jest tylko hołdem oddanym jego wyższości od niższych stworzeń. Przykłady tego zdarzyły się w XVI, zdarzyły i w XIXtym nawet wieku. Niewspominam imion tych co nas czernili w przeszłych czasach, by nie przerywać błogosławionego stanu niepamięci, w którym od dawna spoczywają, nie wymieniam najświeższych przykładów, bo ci dotąd na słowach tylko przestali.

Jeżeli z tego błędu (jakiego błędu ??) taka niewdzięczność ziomków w naszych niewyprowadzi, niech się przynajmniej pocieszę tym widokiem, jakich mają oskarżycieli a jakich obrońców!

Do K.....

Wystawiającej kolejno cztery pory roku:

Twoją była postacią przeszłego wieczora,
Kolejno każda roku ozdobiona pora,
Kto co myślał powiedział o tym rzeczy stanie,
Ja pozwól dzisiaj moje niech otworzę zdanie,

Gdybyś ty była wiosną; ja wtedy bez winy,
Wiośniebym wszystkie moje poświęcił godziny.

Od wieczora do poranku,

Jej bym chwytął bez przestanku

Oddech słodki i miłosny.

A ponieważ to w jej mocy,

Nad dzień milsze sprawiać nocy,

Snom nawet kradnąc chwile, używałbym wiosny.

Gdybyś była bóstwem lata,

Myśl moja ztąd niezmiernie przewiduje szkody,

Pewniebyś nieczę upał a broniąc ochłody,

Naprzód mnie, potem resztę pochłonęła świata.

Gdybyś była Pomoną, wraze tej przemiany,
 Lękam się, i nie próżną ta jest moja trwoga,
 Aby niebył jak niesie przykład Pana Boga,
 Najśłodszy twego Państwa owoc zakazany.
 Wiem jednak chociaż za to wieczna kara czeka,
 Niebylbym lepszy od pierwszego człeka.

Gdyby przypadkiem zima miała ci się dostać,
 Jakież z tąd dla Flory straty,
 Przyrodzenie mieniąc postać,
 Lody by się w najświeższe przemieniły kwiaty.
 A dla mnie i dla wszystkich by się stały,
 Niebezpieczniejsze zimy niż lata upały,

MOWA BRUTA do KATONA.

Wyjątek z Farsalji Lukana.
 tłumaczenia Franciszka Dmóchowskiego.

Bruta umysł w powszechnym przestraczu był stały,
 Ni go płacze trwożnego ludu niezachwiały,
 Lecz w nocy kiedy czarne troski sen przerywa,
 Gdy wóz niebieski swoich zwrotów dokonywa,
 W skromne drżwi pokrewnego kołace Katona.
 Tego myśl cała w losach kraju zagłębiona,

W ten czas gdy miastu grozi wyrok ostateczny,
Trwożny o wszystko, tylko sam z siebie bezpieczny.

„Wygnała z ziemi cnota w tobie ma siedlisko,
(Rzecz) tyś dowiódł, że jej niepróżne nazwisko;
Żadne jej tobie wydrzeć niemogę wyroki;
Ty oświeć niepewnego, kieruj błędne kroki!
Ten pod znakiem Pompeja, ten Cezara stanie,
Dla Bruta wiodzem Kato, jakie twoje zdanie?
Czy jesteś za pokojem, i twa wielka dusza,
Stoi nieporuszona gdy się świat porusza?
Czy też w szaleństwie ludu, w zbrodniczym zapędzie
Wodzów, domowa wojna dopełniona będzie?
Każdego własny powód pociąga do boju,
Hańba, duma, i prawa grożące w pokoju.
Ten żelazem głód zechce odpędzić od siebie,
Ten utraconą wiarę w gruzach świata grzebie.
Nie zapal ich prowadzi w pole lecz nagrody.
Tyż tylko wojny w wojnie znajdujesz powody,
Cnotę, w zepsuciu wieku, przez tak długie lata,
Z takim świecącym blaskiem, też czeka zapłata?
Drugich przyjmie zmazanych wojna, ciebie zmaże.
Niechaj okrutny tego wyrok niedokaże,
By ta ręka rzuciła ślepe w polu groty,
By zniknęła zasługa tak wysokiej cnoty.

S U P L I K A.

*Wyjątek z dziennika jednego Polaka bawiącego
w Hiszpanji*

W Madrycie i w innych większych miastach, obok doktorów prawa, i głęboko uczonych Adwokatów, którzy mają tytuł *Excellenza* i peruki nosić muszą, znajduje się jeszcze pewien rodzaj ludzi, którzy tem sobie na chleb zarabiają, że za sześć Realów od sztuki, piszą: supliki, kwity, kontrakty, listy, i. t. d.

Jeden taki memorjalista, miał swoje bióro do naszych straganów dość podobne, przy bramie Domu w którym ja stałem, a który jest domem przechodnim z *Plaza major* do *Merca do viejo*. Ta okoliczność niemało przyczynia mu odbytu.

Człowiek ten w swojej młodości był podoficerem w pułku koronnym Indyjskim, zawsze grzeczny rozmowny, i co tu jest rzeczą bardzo rzadką, zna dokładnie swój język ojczysty. W rannych godzinach odwiedzałem go często i bawiłem się prawdziwie jego powieściami o skarbach których za *Karola III.* pilnował, i o przypadkach których w młodości doświadczał.

Raz gdym podobnież z nim rozmawiał, przyszła do niego młoda, przystojna wieśniaczka, jak na stan swój dosyć bogato ubrana, dobyła listu; i prosiła żeby go jej przeczytać.

Ja pierwszy wzięłem go do ręk, spojrzałem na kopertę: „*Hamburgo*” wyrzekłem mimowolnie. Napis ten oznaczał z kąd list przychodzi. „*Hamburgo*.” powtórzyła dziewczyna, a łzy stanęły jej w oczach, ale skoro Memorjalista przeczytał te słowa: „*my querida Marquita mia de mi alma!*” (kochana Małgosiu duszo moja) zaczęła tak głośno szlochać, że aż przechodzący stawali na ulicy.

„Jest to list sierżanta z Pulku *Princesa* Dywizji Jenerała *Don Juan Kindelan*.” rzekł czytający. Skoro to usłyszała, wyrwała mu papier, schowała go, i pobiegła do pobliskiego klasztoru.

Ciekawy dowiedzieć się jakiej wiadomości z Niemiec, poszedłem za nią. Przed obrazem Panny Marii klęczała, i z płaczem modliła się. Wstawszy, nie mogła się namyślić w którą pójść stronę, zbliżyłem się do niej z zapytaniem: czyliby niechciała posłuchać treści listu który jej tyle pięknych łez kosztował.

„Cóż Pana obchodzą łzy moje!”

„Naganną była by moja ciekawość, ale list który przychodzi z tamtych stron, niemoże mi być obojętnym.”

Spojrzała się na mnie uważniej i rzekła z poruszeniem: „Czy jesteś z Hamburga?”

„Nie, ale tyle razy byłem w tem mieście! Może nawet znam ludzi u których twój kochanek na kwaterze stoi.”

Po mojej wymowie poznała żem był cudzoziemcem. Dzieląc jej troskliwość, zyskałem zaufanie; wreszcie własna jej ciekawość przemogła; poszła za mną do Memorjalisty.

Tu dopiero cały list czytano i odczytano. Nie znalazłem w nim nic ciekawego, ale zakochana dziewczyna niemogła się go nasłuchać. Z początku zmięszała się tą wiadomością, że jej kochanek stoi u żyda. W jednej minucie trzy razy się przeżegnała.

Ale gdy jej doniósł jak dobrze był od swego gospodarza przyjętym, jakie tam są zwyczaje, gdy zaczął wchodzić w szczegóły o potrawach, piwie, kurzeniu tytoniu z fajek i. t. p. zadawała mi tysiące pytań, nareszcie rzekła: „Może też mój *Fernandez* Pana *Abrahama* do wiary świętej namówi.”

Niechciałem jej odbierać tej pięknej nadziei, osobliwie że to byłoby bardzo nierostropnie, ponieważ podobni Memorjalistowie przy swoich zatrudnieniach zwykle są jeszcze w tajnej Policji i Śt: Inkwizycji użyci, a z temi dwoma władzami nieżyczyłbym nikomu żartować.

Z tej przyczyny radziłem jej ażeby poleciła swemu kochankowi nawracanie do wiary, co osobliwie z jego gospodarzem tak uczciwym człowiekiem łatwo mu udać się musi.

Przystąpiliśmy do odpowiedzi. Dziewczyna miała ją dyktować a Memorjalista pisać. Ale wkrótce inaczej się namyśliła. Dobyła bitego Piastra z woreczka i dała go pisarzowi z warunkiem, ażeby z nią do pobliskiej karczmy poszedł, gdzie jej rodzice czekają, i także się przyłoży do odpowiedzi. Memorjalista, lubo szczerze chciałby Piastra zarobić, niemógł jednakże opuścić swojego sklepiku; a że ja sam popierałem żądanie Małgosi, więc mnie prosił ażebym na kwadrans chciał jego miejsce zastąpić.

Niemiałem nic do roboty; dla mojej pięknej dziewczyny przystałem na jego żądanie.

Ledwom sam został, przyszedł stary biedny człowiek, dobył sześć realów w zdawkowej monecie, które jak się zdaje z jałmużny zebrał, położył na stole, odrachował, i prosił żebym mu suplikę do J. Królewskiej Mości napisał.

Oddałem mu pieniądze, ofiarując darmo służyć jeżeli jakim się spodziewał żądanie jego będzie sprawiedliwem.

„Cóż może być sprawiedliwszego mój młody Paniczu, (rzekł z płaczem) jak gdy ja stary wysłużo-

ny człowiek, niesprawiedliwie popadłszy u Dworu w niełaskę, w nagrodę trzydziestoletnich zasług, dopraszam się jakiegokolwiek pensji." To zdało mi się niepodobnem do prawdy, gdyż wiedziałem że służący u Dworu są dobrze płatni, i niemógłem sobie wystawić, jakby tak pospolity człowiek mógł popaść w niełaskę; spodziewałem się więc, że odkryje jaki występki. Ale zamiast tego, opowiedział mi że w swej młodości pracował naprzód w stajniach, potem w ogrodach Królewskich, a przed ośmiu laty zamiast wysłużonej pensji dostał urząd żywienia bardzo pięknego Tygrysa, którego Vice-Król Peru Najjaśniejszemu Panu przysłał w podarunku. Zatrudnienie to nieprzewyższało sił jego, a dochody wystarczały dostatecznie na wszystkie potrzeby.

„Tygrys (rzekł dalej) żywił mnie jak należy. Przy żadnem zwierzęciu z Menażerji w Aranjuez, Najjaśniejszy Pan niezatrzymywał się tak długo, kto tylko nas odwiedzał, zawsze mi coś w rękę włożył. Już się zaczęłem cieszyć, że resztę dni spędzę spokojnie, gdy na nieszczęście mój Tygrys zdechł. Mój był już zbyt stary, może niemógł znieść klimatu naszego, może jaki inny przypadek zdarzył to nieszczęście, bądź jak chce, zaczął być smutnym, jeść mało, i jakim powiedział, jednego rana zastaliśmy go w klatce bez życia. Ta strata obeszła nawet N. Pana, a Dozorca Menażerji, zapytany o przyczynę, był tak podłym że całą winę na mnie zwałik.”

Złożono mnie z mego urzędu który i tak z życiem, Tygrysa naturalnie ustawał, a lubo już po kilkakrotnie o wyznaczenie sobie jakiej pensji bлагаłem, mimo tego zottaję dotych czas bez chleba, ponieważ zarzcają mi żem głodem umorzył biednego zwierza.

„Czy to nie ten Tygrys który stał w czwartej sali Królewskiej Menażerji, obok wielkiej Numidyjskiej lwicy?”

„Ten sam.”

„Jakim sposobem dostawały się supliki twoje do rók Królewskich?”

„Zwyczajnym! Rzuciłem je w przygotowany na ten koniec otwór w pałacu Królewskim.”

Istotnie znajduje się taki otwór, gdzie każdemu wolno kłaść supliki, czasem nawet bardzo prędkie i pomyslnie odpowiedzi zyskują się tą drogą. Odmawiającej rezolucji odebrać niemożna, lecz najczęściej wcale nieodpisują.

Chciałem z całego serca pomóc temu biedakowi, ale jak tu sobie poczyć? Wiedziałem jak bardzo Król podobnemi żądaniem jest obarczonym, i jak trudno będzie go przekonać że Dozorca Tygrysa niebył przyczyną jego straty.

„Dziwne zdarzenie! (pomyślałem sobie) Stary Hiszpan poszedł pisać list miłosny do północnego kraju, a młody mieszkaniec północy pozostał, aby ostatniej nędzy wyrwać starego Hiszpana.” Zapa-

lony tę myśl, nieźle napisałem całą suplikę. Teraz przystąpiłem do treści: „Ta jest najważniejsza (rzekłem sobie) zwykle czytana bywa naprzód, a najczęściej wcale dalej niepatrzę. Trzeba zając króla, inaczej stracona praca i nadzieja.” Znając wesoly charakter monarchy, użyłem zwrotu, na który żaden memorjalista w królestwie zapewneby się nieodważył.

„Oby Wasza Królewska Mość (napisałem) dla wybawienia mnie od śmierci z głodu, raczyła niżej podpisanego tylko w stanie nieboszczyka Tygrysa postawić, słomę podesłać i w swoim naturalnym gabinecie żywić.” a zakończyłem świętem przyrzeczeniem że: „na ten czas suplikant dobrą tuszą i wesołość minę, nawet przed Tronem Najwyższego świadczyć będzie o dobroci Jego Katolickiej Mości.”

Dałem starcowi Piastra, zrobiłem mu dobrą nadzieję, i poradziłem żeby do *Aranjuez* poszedł, i póty czekał, póki mu się nieuda oddać suplikę w ręce samego króla.

Wkrótce wrócił memorjalista. Zamilczałem przed nim o całym wypadku.

Ale kto sobie wystawi moją radość gdy zaraz nazajutrz, tenże sam starzec wpadł do mego pokoju, a przejęty wdzięcznością, niemogąc słów znaleźć, do nóg chciał mi upaść.

Wreszcie dowiedziałem się że sprawiedliwy Monarcha, przeczytawszy moją dziwną suplikę, kazał zaraz całą sprawę roztrząsnąć, a przekonawszy się o niewinności starca, przeznaczył mu na całe życie też same racje które szły na Tygrysa. Przechodziło to wszelkie jego oczekiwanie, nawet więcej było niżlim ja się spodziewał.

Strumyk i Łąka.

Długom przebiegał po skałach, dolinie,
 Niewiedząc kiedy los mój błędny minie,
 Odtąd me wody bez celu płynące,
 Wstrzymam, i na tej chęć pozostać łące:
 Skóro mnie źródło wyrzuciło z łona,
 Nieraz w mym biegu murawa zielona,
 Mogła mnie złudzić swą barwą kwieciwą,
 Jam jej unikał z moją wodą czystą.
 Może niejeden strumyk co się kręci,
 Kilku się łączkom zabawie poświęci;
 Jam szukał takiej co jest zawsze miła,
 Co się z strumykiem obcym niełączyła.
 Są łąki co ich bystry potok dzieli,
 I szumem swoim niejedną weseli;

Ja przed hałasem chętnie bawię w cieniu,
 Mruczęc niekiedy po gładkiem kamieniu.
 Chociaż dziś oku sprawiasz widok miły,
 Gdyby strumyka wody cię chłodziły,
 Swieżość by wdziękom nowy blask nadała,
 Wonnebys kwiaty wśród siebie ujrzała.
 Pozwól by brzegi moje cię objęły,
 I w tem objęciu twe wdzięki spoczęły.
 Uludzon słodkiej nadziei promykiem,
 Chłoe bądź łączką Ja będę strumykiem.

J E D N O i Z E R O.

(Bajka.)

Ah jakże ty jesteś biednem!

Wolało Zero za Jednem:

Małe i wzgardzone wszędy,

Bez widoków, bez znaczenia!

Ja ci moje daję względy,

Mego przychylam ramienia.

I wnet z ciebie dziesięć zrobię,

Gdy tylko stanę przy tobie.

Moja to czarowna siła,

Z zapalem dalej zawoła,

Nikczemność twą uzacniła,
 I wyżej cię podnieść zdoła,
 Jakaż to moc się uzbiera,
 Gdy się pozbiegają zera!!!,

Jedno, tę wyniosłość hardo,
 I czczą chwałbę ceniąc mało,
 Poszło od niego z pogardo,
 A zero . . . zerem zostało.

Nikodem Polański,

A N E G D O T Y.

Strabon powiada, że Hiszpanie którzy nie lubią przechadzać się, widząc Rzymian chodzących po ich miejscach publicznych, mówili: „Czyście zbłądzili? chcecie to was odprowadzimy!”

Pewien oficer podeszły, który pod Ludwikiem XIV. na wielu bitwach z męstwa się wslawił, prosił króla żeby go zrobił Jenerałem. „Pomyślę.” odpowiedział król. „Niech W. K. Móść się spieszy (rzekł śmiały wojownik zdejmując perukę i pokazu-

joc siwe włosy) bo ja niedługo mogę czekać." Ta szczęśliwa odpowiedź tyle zniewoliła Ludwika, że natychmiast zadosyć uczynił jego żądaniu.

Pewien Francuz mistrz tańców w Londynie, pytał się swego przyjaciela, czy prawda że Harley został Hrabią Oxfordu, i Wielkim Podskarbidem Anglii? Odebrawszy potwierdzającą odpowiedź, zdziwiony zawołał: „Co też upatrzyła sobie w nim królowa? (Anna) Ja mu przez dwa lata całe, dawałem lekcje, ale nic nieskorzystał.

Pewien Zakonnik miał mówić kazanie na pochwałę Śgo Szczepana. Ponieważ było już późno, ostrzeżono go ażeby ile możności mowę swoją skracał. Wstąpił więc na ambonę i rzekł: „Słuchacze moi! Dziś właśnie rok temu, jak wam kazałem o życiu Ś. Szczepana, ponieważ niedoszło mojej wiadomości, ażeby od tego czasu coś więcej zrobił, więc na dawnym przestaję.” i skończył.

L a k o n i c z n o ść.

Dotąd Lacedemończykom przypisywano największą krótkość i zwięzłość w pisaniu. Sławna ta ich odpowiedź Filipowi Macedońskiemu, jeszcze jest niczem w porównaniu z następującą:

Pewien Jezuita pisał długi list do Śgo Ignacego, prosząc aby mu pozwolił iść nawracać Indjan. Ten Święty odpisał mu tylko tę literę: I. (idź)

B A J K I

Antoniego Goreckiego.

Bogacz i Ubogi.

Wszedł nędzarz w dom bogacza; tu wrzasł z całej siły:

„A do dobroczynności idź kochanku miły.”

„Tam idę (rzekł) zbłądziłem, rozumiałem Panie.

Że w twoim dobroczynność domu ma mieszkanie.”

Lis i Jeź.

„Co się dmiesz, nikt cię niezna darmopyszku mały?”

Rzekł do Jeża Lis stary oszust doskonały.

Ten na to: „Nikt mię nie zna, siedzę cicho w lesie,

Lecz nikogom nieokradł, i dla tego dme się.”

Gęś i Wróbel.

Gęś słyszyc że ód przodków jej Rzym ocalony,

Chciała by każdy ptaszek bił przed nią pokłony.

„Daj pokój (rzekł jej wróbel) innego świat zdania,

„Kto ma swój obiad, dziś się nikomu nie kłania.”

Zły Pan.

Stały woły bez karmu o zimowej porze,
 Za co karmić (rzekł rolnik) nikt zimę nieorze,
 Zdechły woły, w płacz rolnik: „któż pociągnie plugi.”
 „Sam ciągnij gdyś nieumiał cenić ich usługi.”

P r z y j a ź ń.

Piotr żył z sprzedarzy chleba, a pzyjaciel Jeży,
 Co dzień u niego darmo zajadał chleb świeży.
 Przybiegł raz: „Jak mnie kochasz, daj mi śniadać brb-
 cie.”
 „Dam (rzekł Piotr) lecz zapłaćcie jeśli mnie kocha-
 cie.”

S t a r u s z e k.

Nióśł w nocy na targ drewka staruszek tibogi,
 Pękl powróz, rozbiegły się drewka w pbsród dro-
 gi.
 „O przyjdź śmierci (zawołał) wolałbym umierać.”
 Przyszła: „co chcesz.” mu rzecze: „pomóż drewka
 zbierać.”

M Y Ś L I.

Sława jest kredyt Bankierów, często ten, co ma najmniej istotnych funduszków, najkorzystniejsze zdobywa działania; ale ludzie z istotną zasługą, są jak Dowódcy wojska, którzy w przekonaniu swej wartości nawet obcym szpiegom, pokazują swoje plany.

Niemasz Maxymy którąby częściej trzeba powtarzać nad tę: „Nie rób tego drugiemu, czego byś niechciał aby tobie robiono.

Ukrywanie się przed ludźmi, ze swoją osobą, zdaniem, lub dziełami, jest wielką pomocą dla mierznych. Choć nie daje zbyt dużego rozumienia o ich wartości, niepozwała przynajmniej zgłębić całą ich niecość.

D o M i k o ł a j a.

„Co oszustów w naszym kraju,
Nielicząc was Mikołaju!”

„Mospanie! Te grube żarty
Poprzestań, bo się rozgniewam.”

„Gnieważ się? Ja nieuparty,
Inaczej tobie zaśpiewam:

Co oszustów w naszym kraju,
Licząc i was Mikołaju!”

S Z A R A D Y.

1.

Pierwszem się odpowiada na pytanie skąd,
 Na dwie drugie przy kupnie mają zwykle wzglód,
 Wszystkiego można widzieć przykład w każdym kra-
 ju,

Ale u nas jest w zwyczaju.

2.

Dwie pierwsze wyrażają to co każdy lubi,
Dwoma drugimi rzadko kto słusznie się chlubi,
 Co zaś małe z wielkim, z ubogim bogacza,
 Co szczęście z nędzą łączy, to *całość* oznacza.

Słowo Logografu w przeszłym Numerze umie-
 szczonegu jest: „R E N.”

